

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štompelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Barbarske razmere v Nemčiji.

Nemci so največji, najnaprednejši, najsvobodoljubnejši, najizobraženejši, najkulturnejši, najhumanejši narod med vsemi narodi tega širnega sveta. Vsaj tako trdijo in pričajo sami o sebi vsak dan in zahtevajo od drugih narodov, da jim to kar na besedo verujejo in jih po dolžnosti občudujejo. Sitno in fatalno je le, da včas, kadar svojo velikost med soboj za kak hip pozabijo, sami razkladajo razmere iz svoje srce, ki nekaj vse drugega razkrivajo nego napredek, humanost, kulturo ali svobodo. Tako so v zadnjih dnevih prišli na dan in razgovor razmere meklenburških velicij vojvodin, zdatnega dela velike severo-nemške države. Meklenburški nadvojvoda je namreč prisiljen, svojim srečnim državljanom, novo „ustavo“ dati, in pri tej priliki smo opomnjeni, kako strašno „napredno“ in „kulturno“ ustavo je imela ta nemška država notri do leta 1874 po Kriščevem rojstvu — tako kakor Turki in Egipčani nemajo grše.

Meklenburške vojvodine imajo vkup 659.395 prebivalcev, ki so po veroizpovedanju večidel luterani. Vsi ti kraji in prvotni prebivalci so bili do leta 1160 Slovani. Tega leta je pal zadnji vojvoda Slovanov Obodritov, kot zadnji brambovec slovanskega poganstva proti Nemcem. Potem so Nemci zemljo zaseli, in s kruto silo so Slované počasi ponemčili, pa kot „junkjerji“ vladali nad njimi surovo in nasilno do novjših časov. Da si so meklenburški prebivalci že tako dolgo ali že dalje, nego Prusi, iz Slovanov postali čisti Nemci, vendar do letos niso nobene svobode, nobene pravice uživali, prav kakor sužnji so bili. Vitezi in grofje, pa mestni zastopniki so edini sedeli v dežel-

nem zastopu, kmetij ni imel nič govoriti, le — batino je dobil, ako nij bil gospodu graščaku pokoren. In vse to je trajalo v devetnajstem stoletju, v nemškem rajhu noter do zdaj, prav kot da bi hoteli dokazati nam, kakó Nemec s Slovanom ravna, ako se mu ga posreči ponemčiti.

Pač se je leta 1848 in 49, ko je svoboda poknila po vsej Evropi, zablistnilo bilo tudi med meklenburškimi Nemci. Dobili so bili ustavo, — ali kmalu so graščaki sešli se in sklenili, da vse pravice, katere so kmetom dane, nemajo pravne podloge, da se torej nemudoma uvede stara šega, kar se je brž zgodilo uže leta 1850. Poslednje dneve nam nemški časopisi naznanjajo novost, da se dela zdaj vendar nova ustava. Nas to sicer prav malo briga, ali te razmere konstatiramo kot dokaz, kako malo je treba samim Nemcem druge sosedne narode preko rame gledati in z zaničevanjem in ponosom govoriti o „inferiore račen.“

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 6. februarja.

V budgetnem odseku *državnega zbora* je bila sprejeta resolucija, da se ima jezuitovska bogoslovna šola v Innsbuku z julijem mesecem odpraviti. Minister Stremayer je hotel jezuite zagovarjati, češ, da so na ustavo prisegli. Prof. Sues je pa dokazal iz pravil jezuitovskega reda, da so jezuiti državi nevarni. Tudi to je mnogo pomoglo k sklepu, da se odpravi to jezuitovsko gnezdo, ker je med slušatelji večina tujcev, torej naša država za tujce denar proči meče. — Konfesijo ne lni odsek pak je sklenil, da bo tajne seje imel in svoja sklepanja in posvetovanja skrival.

O državnem zboru pripoveduje „N.

fr. Pr.“, da utegne biti 28. marca odložen, ker bodo 20. aprila delegacije sklicane.

Klerikalno-nemški dunajski „*Volksfreund*“ naznanja, da bodo tačas vsi škofje v gosposki zbornici navzočni, ko bo treba proti konfesijonelnim postavam glasovati.

Dunajski delavci v svojem listu „*Volkswille*“ z nevoljo odpahujejo fevdalni in reakcionarni „*Vaterland*“, ki se jim s klerikalno-hinavsko krinko sili in ponuja za zaveznika. Oni pravijo, da fevdalcem nikdar ne bodo dali prilike v kalni vodi ribariti.

V *Gradci* so imeli klerikalci 3. t. m. shod, v katerem so po svoje na konfesijonelne postave zabavljali.

Graški škof Zwerger je napravil zopet jezuitovsk maneuver. Od graškega konservativnega društva si je dal napisati petico, naj izda pastirski list proti konfesijonelnim postavam. On je v omenjenem društvu sam terjal, naj se naredi ta prošnja na njega. Pri tem nam nehoté na misel pridejo kupci, ki si sami dajo napraviti pohvalna pisma, da jih potlej v svojem interesu razglasé.

Čehi so začeli zdaj Magjarom na srce govoriti, naj popusté zvezo z ustavoverci, ker razširjevanje germanizma tudi njim samim škoduje, ter naj se zvežejo s Slovani. Predvčeranjem je bil članek tega smisla brati v „*Pol.*“, včeraj smo enacega čitali v „*Pokroku*“. Da-li je tu vspeh mogoč? Za zdaj dvomimo, a mogoče, da prihodnost prenarédi mišljenje i na Magjarskem.

Glasovanje v *ogerskem* zboru, kjer je ogerska vlada zmagala v zadevi vzhodne železnice le z 13 glasi, zanima zdaj vse kroge. Levica terja, da vlada odstopi, ker s tako malo večino ne more vladati. Drugi zahtevajo novo ministerstvo, sestavljeno iz več strank.

Vnanje države.

Na *Francoskem* je za Brogliejevo ministerstvo začelo lepše solnce sijati. Pridobitni davek je ona pošast, ki straši vse premožne in vodeče klase. Zato sta se levica in levi centum od radikalcev ločila, in skle-

Listek.

Spéce jezero.

(Novela, francoski spisal Lucien Biart, posl. Dav. Hostnik.)

(5. nadaljevanje.)

Kljubu svoje taktike se donna Lorenca nij mogla umekniti gostom, ki so tekli k njej, da bi jo pozdravili. Vsede se na fauteuil, in od tod opazuje vsak korak svojega soproga, ki se je, misleč, da ga v sredi take množice nihče ne opazuje, rinil k pevki. Ta, kljubu zakonov mehikanske etikete vstane, ko zagleda don Ludovika ter mu poda roko. Pol ure je donna Lorenca govorila s ženskami, in ko je ona nehala, so druge kramljale, a zraven tega očesa od don Ludovika nij obrnila in je vsako gibanje pevke opazila in cenila. V ugodnem trenutku se Wilson naslone don Ludoviku na roko, ter ide

smebljaje se njegovemu govorjenju po dvorani. Donna Lorenca poskoči in nezrečeno nezaupen pogled spusti na pevko.

— Zdaj vidiš! reče donna Kvirina, ki je pazila na ugoden trenotek, da bi prijateljici izpričala to, kar ji je bila na haciendi pravila.

— Lepa je, odgovori Lorenca, prav nevarno lepa.

— Jaz bi jo najrajša zadušila, deje donna Kvirina, burno mahaje v pahalom.

— Pa jo! odgovori osorno Lorenca.

Kvirina jo osupnena gleda. Neobčutljiva kreola se zopet vsede in se drži, kakor poprej.

Albert, je bil preveč slišal govoriti o Lorenci Kortez, da bi se jej ne dal predstaviti in se vsesti poleg mlade ženske. Ta, sama v sebe zaljubljena, se čudi opazkam mladega Francoza in dobremu menenju, katero je imel ne le samo o sebi, nego tudi o

svoji domovini; ne da bi ga bil kdo prosil, govoril je Albert o Parizu, o svojih prijateljih, o svoji družini, o Wilsoni, katere zmožnost in lepoto je hvalil. Toda tudi na adresu osebe, s katero je govoril, je oddal marsikako galantno besedo.

— Kako zapeljiva je ta ženska! reče Albert, ter se obesi zopet na roke onemu častniku, katerega si je bil menim da za tovariša izbral. Ali je ta tudi krepostna?

— Ne bilo bi je tukaj, ko bi moglo drugače biti, odgovori na glas Mehikan; naši običaji, gospod Francoz, nemajo tiste svobode, kakor vaši.

— To je zaničevanje, katerega nočem trpeti, odgovori Albert odločno. Kako veste, da pri vas krepost ne biva razuzdana, ako je ne poskusite? Kar se don Ludovika tiče, bi bil pač uže čas, da bi nehal stiskati pevko, ter šel tolažiti svojo soprogo.

Akoravno Lorenca na-se nij veliko pa-

nila se bo na ta način kompaktna, vladi ugodna majoriteta, ki bo Mac-Mahonu dala možnost budalaste ultramontance in zamaknene legitimiste k pameti spravljati. Iz tega istega vzroka tudi Gambetta menda ne bo interpeliral vlade tikoma Brogliejeve okrožnice, ker bi ji tako brikmone nehoté do smage pomagal.

Mac-Mahon je 4. februarja obiskal hotel Dieu v Parizu in potem kupčijsko sodnijo. Predsednik te je nagovoril prezidenta ter izrekel nadejo, da se bo kupčija vzdignila, in da se to more le zgoditi, ako je vlada stalna. Mac-Mahon odgovori, da se vlada bavi z interesi kupčijstva in obrtnije, potem pa pristavi: „Prav imate, da pravite, da je nadeja na stalno vlado potrebna, ako se hočejo dela povzdigniti; toda ne mogel bi razumeti, ko bi se o tej točki še zdaj skrbelo. Narodna zbornica mi je eksekutivno oblast na sedem let podelila, in v teh sedmih letih bom vsedanjem stanju stvari sklepe narodne zbornice izvrševal.“ Ta govor je bil z veliko pohvalo sprejet.

Sagasta je razposlal na vlade spomenice, v katerem tujim vlad pojasnuje, zakaj je *Španjska* diktatura 4 jan. sprejeja, in kot glavni motiv navaja to, da je bil španjski obstanek v nevarnosti.

Na *Angleškem* dozda zmagujejo konservativci. Od 242 do 4. febr. znanih volitev so konservativci imeli 136 in liberalci le 106 glasov. Minister Gladstone je zmagal le kot drugi kandidat v svojem okraji, ker kot prvi kandidat je poleg njega voljen konservativec.

Domače stvari.

— (Račun „narodne tiskarne“) je kakor se v pravilih zahteva, že osem dni delničarjem na ogled razpoložen. Čemu tedaj klerikalni „Sl.“ odbor sumiči?

— (Tatvina?) V c. kr. magazinu za tabak v Ljubljani, kjer ima finančni svetovalec, g. Ertl nadzorstvo, resp. dolžnost vednega nadzorovanja, je izginilo okolo 20.000 cigar viržinij in okolo 14.000 kratkih. Gotovo je, da te niso naenkrat proč prišle, temuč so se počasi „pogubljale“. Kdo je tega primanjkljaja kriv, to se še ne ve dozda, a preiskuje se.

— (Umrlo je v Ljubljani) meseca januarja 113 oseb, 61 moškega, 52 ženskega spola.

— (Mlad tat.) Te dni so iz ene ljubljanskih srednjih šol izključili učenca, ki je tatvinsko vlomil v tuje stanovanje. Videl je v neki hiši v Gradišči skozi okno pet šestic

na mizi, ulomil šipe in zlezel po denar. — Kaj bo še to mlado sème postalo!

— (Naivno kmetsko narodno gospodarstvo.) Poroča nam prijatelj: Te dni sem spremljal znanega mi kmetskega korenjaka, ki iz daljnih dolenskih hribov doma, nij bil še nikdar v glavnem mestu Slovenije, v Ljubljani. Ogledovala sva ljubljanski južni kolodvor. Ko je mož razgledal veliki prostor, ki ga ves kolodvor zavzame, izrekel je svojo sodbo resno in lakonično: Škoda za to zemljo, koliko bi se na tem prostoru pšenice pridelalo!!

— (Homeopat.) V najbližnji okolici ljubljanski pri št. Vidu je nek bivši hlapec Šimen, ki je — zdravnik homeopat! Babe in dedci pravijo: če Šimen ne pomaga, nihče ne pomaga, pa ne hodijo niti po druge zdravnika. Koliko bedarij je še med ljudmi! Proti tem naj bi se pridigovalo.

— (Iz Maribora) se nam piše: Našo gimnazijo letos prav pridno obiskujejo gospodje šolski nadzorniki. Komaj je g. Holcinger, ki je čez teden dni iz filologičnih predmetov učenca izpraševal in sodil, odšel, uže priroma denes znani g. Vrečko, ki s svojim trdim glasom učencem in učiteljem v naravoslovnih predmetih nagaja. Tudi slovenščina je njegovi inšpekciji podvržena, ne vemo kako je to.

— („Slovanskega pedagoga“) 1. številka je te dni izšla in obsega mnogo zanimivih člankov v raznih slovanskih jezikih. Pogrešamo pa v njem žalibog slovanskega spisa.

— (Okrajni šolski svet.) Iz okolice ljutomerske se nam poroča: Znano je, da imamo v takajšnjem okrajnem šolskem svetu narodno večino, in tedaj tudi stranoma za opravični jezik našo materinščino. Mnogo krivo, da sta po nepotrebnem oba jezika v porabi, je to, da nekateri odlični udje naše stranke se posebno pri širjih razpravah rajši nemščine poslužujejo; kakor tudi to, da so mnogi razpravljajoči podatki v izviru tuji, zakar sta posebno gg. učitelja v Cezanjevcih in pri sv. Križu graje vredna.

— (Bralno društvo.) Od male Nedelje se nam piše, da je tamošnje „bralno društvo“ na svečnico imelo svoj občni shod, ter ob enem tudi volitev novega odbora. Iz poročila predsednikovega se je videlo, da je društvo dozda povoljno napredovalo, zato

so udje enoglasno tudi zanaprej hteli dozda njega načelnika A. Božiča voliti, a ker ta nij sprejel volitve, bil je za načelnika enoglasno izvoljen M. Zorman, učitelj, za njegovega namestnika podučitelj Brumen, za denarničarja A. Mihalič.

— (Od sv. Križa) pri Ljutomeru se nam piše: Kako nekateri duhovniki za šolstvo in njegove organe skrbé, vidi se iz tega, da naš predsednik okrajnega šolskega sveta v Ljutomeru, g. L. Kramberger, uže skoraj četr leta nij seje razpisal. Gotovo mu je šola deveta briga!

— (Odlikovanje) iz dunajske razstave: Svetinje za izvrstno grozdje in sadje so dobili sledeči ljutomerski tržani: Drag. Huber, Mat. Zemljič, Ivan Kornpihl in Iv. Erjavec (samo diplomu).

— (Umrli) je župnik v Središči, gosp. Vrbnjak, menda na kozah, kakor se nam od tam piše. Bil je dober narodnjak.

— (Kozé) so tudi uže v ljutomerski fari, namreč na Kamensčaku, Grizovščaku in Branoslavcih.

— (Vreme.) Od male Nedelje se nam piše: Med tem ko smo preje celi zimski čas imeli ugodno, da skorej spomladansko vremen, imamo zadnje dni neugodno in spremenljivo vremen. Nepopolno zdravi ljudje tožijo, da se jim stare bolezni zob, revmatizma in protina oglašajo, in akoravno nij posebne bolezni tukaj, vendar sem od novega leta ljudje nenavadno hitro umirajo.

— (Od Mokronoga) se nam piše: 3. t. m. se je rakovniškemu kočijažu na gorjem prevozu v Sevnici malo da ne velika nesreča pripetila. Ko se je namreč omenjeni kočijaž na kranjski strani iz prevoza na suho prepeljati mislil, pogrezne se eden konjev se sprednjo nogo med prevoz in kos mosta, ker je bil prvi le na eni strani k mostovžu pripet, a druga stran bila oddaljena naj manje pol čevlja od mostovža. Konju nij bilo na noben način mogoče na noge pomagati. Še le, ko so ga izpregli in drugo pripeto stran prevoza zopet odpeli, se jim je posrečilo, spraviti konja v vodo, katera je k sreči plitva bila, i potem na suho. — Stavimo torej uljudno vprašanje: zakaj se tudi na drugi strani prevoza veriga ne napravi, ker s tem, da hlapec na vrvi prevoz k mostovžu tišči, je vendar za njega i voznika zelo nevarno i jako nevarno. Pri tej priliki naj nam bude dovoljeno, da zopet omenimo,

zila, imela je vendar v mestu zelo veliko veljave, in kmalu je bil okolo nje krog, nič manjši, kakor okoli glasovite Wilson. Ko se ta prošnjam ne more več braniti, se vzdigne, vse se razkropi, vse posede, in njen žudoviti, veličastni glas začne navduševati vso dvorano. Lorenca se je lahko nagledala pevke. Občudovala je njeno fineso in pravilnost njenega obraza, belost lica, milobo pogleda; a zdela se ji je, da temu obrazu manjka izraza, volje, telesu pa čarobe. Wilson je pela izvrstno; njeno petje spravi donni Lorenci kri v blede obraz. Ko po drugi točki neha strašno ploskanje, se začne plesati.

— Noge ima dolge, pahala pa tudi ne zna rabiti, reče zaničljivo donna Kvirina, prišedši po kontrdansu na svoje mesto.

— No, imaš vsaj zadosti, reče malo ironično donna Lorenca. Ali preveč terjam od vaše dobrosti, sennor, nadaljuje proti

Albertu se obrnóvi, kateri jo je uže v tretjič zastoj prišel vabit, — ako vas prosim, da mi pripeljite mojega soproga?

— Tečem ponj, sennora.

— Tamo-le je, deje donna Lorenca, ter pokaže s pahalom proti oknu, poleg katerega je pevka sedela.

In mili, tajnostni, lenivi pogled lepa patricijke se sreča z onim mladega Francoza.

— Tolaži se, mrmra Lorenca, donni Kvirini na uho. Don Alberto, draga moja, je ljubimec Wilsonin, ne boj se tedaj za soproga.

— Ti vendar nij dolgčas? vpraša don Ludoviko, ko priteče k soprogi.

— Nikakor ne; a ker te nijsem poslušala, da bi se bila boljše napravila, prisiljena sem ostati skrita v tem kotu. Toda še nekaj: vsak hoče tej sennori kako razveseliti; ali bi ne storila tudi midva prav, ko bi je povabila na haciendo? Ona zna ja-

hati, stavim kaj. Sicer, pošljem ji svojo nosilnico.

— Povabim jo, ako ti hočeš, reče indiferentno don Ludoviko, a veselje ga prešine, in to je soproga zapazila.

— Pelji me k njej; zdi se mi dostojno, da jo sama povabim.

Oprta na svojega moža gre donna Lorenca leno po nezmerni dvorani. Iz prva čestita pevki, potem pa jo udvorljivo povabi na pohod. Pevka se obljubi za pojutrajni dan.

— Mi računamo se ve da na vas, sennor, deje kreola Albertu, kateri se za to prikloni.

Mesto, da bi šla na stari sedež, gre donna Lorenca proti stranski sobi.

— Ostani, reče svojemu soprogu, ko jo ta hoče spremiti, povablaj prijatelje; saj jih veš izvoliti.

Don Ludoviko hoče z njo, a ona deje:

kako zelo potrebni da smo mosta čez Savo pri Sevnici. Ker se o konzorciju, ki je to delo hotelo spraviti na noga, uže precej časa molči, nas uže zopet straši, da bode tako važno podozetje zaspalo, a mi še dalje morali predani biti milosti i nemilosti nerodnih prevozačev i neukretnemu prevozu.

— (Najden mrtvec.) V Trstu so 29. jan. na morsk obali našli mrtvo truplo moža, ki je od Postojne doma, kakor se je iz potnega lista videlo.

— (O gimnaziji na Reki) piše hrvatski „Primorac“: „Učiteljskih sil ima u nas dovoljno, a žalostno je to, da su najbolje ondje koncentrirane, gdje je najmanja potreba, a najslabije, gdje je najveća. A osobito na Rieci, koju žalibože naši profesori bježe s njezina antihrvatskoga biljega, tako je žalostan razmjer, da je sva snaga gimnazije u njekojih vrlih starijih profesorih. Oni su vrstni, nu muževi zastarjelog sistema nemogu odgovarati uvjetom, koje napredujuća znanost na njih stavlja. Gimnazij je na Rieci onaj zavod, koj bi mogao našu pobjedu tamo najuspješnije polučiti. Jer druga je svaka institucija prosti produkt moralne i materijalne moći, dočim su škole producent te sile. A kako mogu što proizvesti oni, koji sami trebaju kulture i dozrievanja? Nam je žal, da moramo takve domaće nevolje ovako „coram populo“ odgrtati, nu ako se iskrena rieč radje čuje nego zagertajuće laskanje, molimo, da nas saslušaju mjerodavni krugovi.“

— (Kakor pri nas.) tako je tudi na Hrvatskem. I tam se na plesih in javnih veseljah nemškutari, a domači jezik zanemarija. „Obzor“ govoreč o plesu v zagrebaški kazališni reduti tako-le toži: „Žalibože u dvorani čuo si samo žubor njemački i da nisi kadkad čuo hrvatsku rieč, nebi nikada ni pomislio da si u hrvatskoj dvorani. Preko krasnih usna naših krasotica riedko se preliva hrvatska rieč, a mlada gospoda sekundiraju — njemački! To kviri ugodnost svake zabave čestitu Hrvatu.“

— (Slovensko gledališče) nam je predstavljalo v četrtak dva komada, oba na občno zadovoljnost občinstva. V igri „Doktor Rubin“, veseloigra v 1. dejanji, po francoskem poslovenil V. Mandele, se je posebno odlikoval gosp. Kocelj, ki je ulogo igralca Garika res mojstersko izvel. Prav pridna sta bila tudi g. Podkrajšek in g. Šmid. G.

Ti me prisiliš, da grem nazaj, ter počakam, kajti nikdar ne bom hotela, da bi te moje kaprice veselje stale. Jaz sem trudna; a ti ostani; Antonio je tukaj.

Don Ludoviko jej poljubi roko, jo vzdigne v naročje, ter jo nežno položi v mehko nosilnico. Komaj se vsede, pa jo vzdignejo štirje Indijanci ter začno iti, pred njimi Antonio in pet ali šest oboroženih jezdecov. Ko pridejo iz mesta, prižgo baklje, da bi si razsvitljevali pot.

Uro pozneje je sedela kreola z razpletenimi kitami na balkonu. Podpirala se je z rokami, in premišljevala.

Don Ludovika nij bilo. Noč nastane. Ogenj, ki je ob navadi naznanjal, da se v haciendi gospod pričakuje, ta večer nij gorel. Niti ena sapica nij pihljala. Kakor v puščavi, bilo je vse tiho. Zdaj pa zdaj se je slišalo „resk“ na kakem hribu, kajti zgrudilo se je drevo, katero so leta zmagała.

Jekovec niti nij znal svoje role, tako da je ensemble motil. — Komična opereta: „Izbuzeni lev“ od Brandelna, se je pela in igrala prav dobro. G. Piskarjeva je, akoravno nekoliko še boječa, svoj nalog dobro izvršila. Tudi g. Noli in Meden, kakor gospá Odi so svojo stvar dovoljno izvršili. Orhestru bi prihodnjič priporočali več varnosti. —

— (Farovski list) pravi v zadnjem listu, da so narodne pravljice „čene.“ Visoko literarno izobraženje imajo pač res ti časopisji mežnarji.

— (G. Noll), tajnik dramatičnega društva, zaznamuje naš sum, da bi on bil v kaki zvezi z noviškimi člankom „nekoliko o našem dramatičnem društvu“, kot popolnem neopravičen. Mi to g. tajniku na čast in poštenu stvari na resnico radi in z zadovoljstvom konstatiramo.

Razne vesti.

* (V Varaždinu) je napravilo diletantsko društvo pod vodstvom advokata Perka hrvatsko gledališče. 30. pr. m. so igrali Freudreichovo „Crna kraljica“. Dohodki so namenjeni za izdanje Preradovičevih literarnih del.

* (Zarubljen minister.) Med mnogimi hišnimi gospodarji, ki niso hišnega davka plačali in so bili zato te dni zarubljeni, je bil tudi bivši ogerski finančni minister Kerkapoly.

* (Zanimiva sodba.) V Berlinu je bil mož pred sodnijo, ki je bil dvakrat ubijalec, enkrat pak je ubiti poskušal. Zavaljo dveh ubojev je bil obsojen na smrt, zavaljo tega pa, ker je še drugega človeka ubiti poskušal, pa je obsojen na 10 let ječe. A žalibog so sodniki menda opustili povedati, ali ima obsojenec najprej obojen biti, potlej bo še le 10 let sedel, ali narobe. Sodnija se sklicuje na §. 47 nemškega kazenskega zakonika, ki tacih slučajev nij pred oči imel.

* (Koliko Francoska svojim poslancem na leto plača.) V Petrburgu 250 000 frankov, v Londonu 200.000 fr., na Dunaji 170.000 fr., v Berlinu 140.000 fr., v Madridu 120.000 fr., v Carigradu 110.000 fr., v Rimu papeževemu 110.000 fr., kraljevemu 100 000 fr., v Bernu 60.000 fr., v Bruselu 60.000 fr., v Kopenhagnu 50.000 fr., v Atenah 60.000 fr., v Buenos-Ayres 70.000 fr., v Draždanih 40.000 fr., v Hagu 60.000 fr., v Lisabonu 60.000 fr., v Monakovem 50.000 fr., v Washingtonu 80.000 frankov, v Pekingu 85.000 fr., v Stokholmu 50.000 fr., v Stuttgartu 50.000 fr., v Teheranu 72.000 fr., v Limi 50.000 fr., v Rio de Janeiro 80.000 fr.,

Divje vpitje roparske tice je ta padec pozdravilo.

Naenkrat se donna Lorenca zdrami. Proti zemlji nagne čelo, da bi poslušala. Smehlja ji razsvetli obraz. Don Ludovik pridirja.

— Urno sem vabil, in mislil sem, da te še doidem, reče Ludovik, ko ustavi konja. Menim, da so tvoji nosilci tekli?

— Namestu, da bi odgovorila, objame donna Lorenca svojega soproga, ter ga dolgo stiska k sebi.

— Kaj pa hočeš? jo vpraša končno don Ludoviko.

— Nič; rada te imam, reče mlada žena ter steče v svojo stanico.

V resnici pa je donna Lorenca strašno trpela, ker je videla, da ima pevka njegovega sogroga vjetega. Dolgi vzdih, katerega je ravno zadušila, ji je pomočil lice s solzo, katero je pa vendar zatajila.

(Dalje prih.)

v Tengeru 32.000 fr., v Chili 50.000 fr. Precej denarja!

Poslano.

Slavnemu c. kr. okr. šolskemu svetu

v Tolminu!

V seji, ki jo je imelo sl. c. kr. okrajno šolsko svetovalstvo, sklenilo se je razpisati službo drugega učitelja, oziroma podučitelja v Cérknem, razen v „Osservatoru“ tudi v obeh deželnih listih, to je v „Soči“ in „Glasu.“ V „Osservatoru“ je; — pa v „Soči“ in „Glasu“, ali je? — „Glas“ je prinesel sicer to med novostmi, a kot inserat ne.

Zakaj se ne izvršuje točno zborovi sklepi? Podpisani krajni šol. svet želi, da se služba brž razpiše, kakor je bilo skleneno, ker „Osservatorja“ malokdo naših učiteljev v roke dobi, torej je nemogoče jim to zvedeti, ako ne zvedo po domačih listih.

Krajni šol. svet v Cérknem 4. febr. 1874.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescieri du Barry

v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalescieri du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezn v želodeci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprevajljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

589, Wienerthorgasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalescieri. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaji čudeže storilo, zaradi česar te zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalescieri me je od nevarnega katara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsah odrešila, katere so vsem lekom kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največjo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najbolje priporočiti.

Florijan Küller,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlje.

V plebatihi pušicah po pol funta 1/2 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Loni Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Opomenica.

Konkurzi: Pri c. kr. namestništvu v Trstu mesto gozdarskega adjunkta, do konca februarja. — Pri deželnem knjigovodstvu služba oficijala s 600 gold., potem služba ingrosista s 500 gld., vsaka s 50 gld. petletne priklade, v 4 tednih pri deželnem odboru v Ljubljani. — Notarsko mesto v Ljubljani, v 4 tednih. — Mesto okrajnega ranočelnika v Vinicah, s 126 gold. na leto, do konca marca pri c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju. — Pri c. kr. rudarski direkciji v Idriji se kupuje 1800 vaganov pšenice, 1800 vaganov erži, in 600 vaganov koruze, do 28. febr. tega leta. —

Tuji.

4. februarja:

Evropa: Rudolf iz Kamnika.

Pri Elefantu: Moritz iz Strassburga. — Helles iz Grada. — Herling iz Dunaja. — Raitha-rek iz Tržica. — Gabrin. Inselonič iz Udine. — Fakolini iz Trsta. — Grof Lichtenberg iz Prapreč.

Pri Maliču: Seitz, Gerstner iz Dunaja. — Roth iz Frankfurt. — pl. Fichtenau iz Zagreba. — Jeschenag iz Pleda. — Lininger iz Grada. — Zalut iz Dunaja. — Tomaž iz Kraljevice. — Deutsch iz Varaždina. — Friedrich iz Središča. — Oplatek iz Prage. — Sullinger iz Dunaja.

Ozira vredno!

Medicinsko-popularna razsodba zdravilnosti in učinka
pravega

Wilhelmovega

antiartritičnega antirevmatičnega
čaja za čiščenje krvi
po resničnih dokazih.

Le mnogi dokazi izvrstne upljivosti zgoraj imenovanega čaja v protinskih in revmatičnih boleznih, potem pohvalni sprejem in rabljenje od velikih racijonelnih zdravnikov, so nas napotili, tukaj o tem važnem sredstvu govoriti. Veliko je tistih, ki vsako leto obiskujejo žvepljene toplice, da bi tam našli zlažanje in oporočenje svojih protinskih ali revmatičnih boleznih, in v resnici se vrnejo domu kot novo ustvarjeni. Dvakrat mora torej tiste boleti, katere omejeno premoženje ali nemoč, od svojega poklica, od svojih ločiti se, izključuje, udeležiti se zdravilnosti majke narave; oni so obsojeni na vedno bolezn. V tem slučaju je tedaj, kjer se ta čaj izkaže in je zategadelj visoke vrednosti. Ta čaj ima specifično upljivost na scalcio, pot in krv bolnikovo, kar smo po kemični preiskavi scalcio in potu opazovali in more vsak na protinu in revmatizmu trpeči, ki rabi ta čaj, čudno spremembo, posebno v scalcio (katera se že v malo dneh vedno bolj in bolj kalí in goša kaže na dnu, v kateri so anomalne izpeljane dražčice tvarine) sam opazovati, pri čemer bo ob enem veselje doživel, da bo čutil svojo bolezen vsak dan zmanjševati se in naposled celo izginiti.

Ravno tako vzroči ta čaj (vžiti, pred ko se spat gre) zbadanje na koži in jako zmerno izpajenje kože, kar bolnemu vedno veliko izboljšanje dela.

Uživanje tega čaja nij nikakor neprijetno, ne nadleguje prebavljanja in pospešuje zelo pri marsikom odpiranje telesa. Torej imamo polni uzrok, zaznamovati ta čaj ko cenilno obogateno zdravilo zoper protin in revmatizem in za čiščenje krvi.

Javna zahvala

gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen, ki je iznašel antiartritični antirevmatični krvočistilni čaj. Čisti krv zoper protin in revmatizem.

Ako tukaj javnost nastopim, je zategadelj, ker smatram prvič za dolžnost, gospodu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen, svojo iskreno zahvalo izreči za dobroto, ki mi jo je njegov krvočistilni čaj v mojej revmatičnej bolezni izkazal in potem, da bi tudi druge, ki so tej hudej bolezni propali, na ta izvrstni čaj opozorila. Nijsem v stanu, mučne bolečine, ki sem je skozi cele tri leta pri vsaki vremenski spremembi trpela, popisati, in katerih me nijso mogla ni zdravila, ni žvepljene toplice v Badenu pri Dunaji rešiti. Brez spanja valjala sem se cele noči v postelji sem ter tje, moja slast se je manjšala vidno, moj izgled se hujšal in cela telesa moč je pojemala. Po 4 tedne dolgem uživanji imenovanega čaja sem bila svojih bolečin celo rešena, in sem se zdaj, ko že o tednov ne pijem več čaja, tudi celi telesni položaj se je zboljšal. Trdno sem prepričana, da bude vsak, ki v enakih boleznih pribeži k temu čaju, tudi iznajdnika njegovega, gospoda Francu Wilhelmu, kakor jaz, blagoslovil. Z izvrstnim spoštovanjem

Grofica Budschin-Streitfeld,
sopruha oberstlajntanta, na Dunaji,
(12-2) Währinger Hauptstrasse.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaji ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri Alois Quandestu; v Celju Baumbachovi lekarni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju; v Ljubljani na Staj. pri L. Müllerju, lek.; v Mozirju pri Tribuču; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradci pri J. Kalligarschu, lek.; v Ljubljani P. Lassnik.

Dunajska borza 6. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 " 65	"
1860 drž. posojilo	102 " 75	"

Akcije narodne banke	979	"	—
Kreditne akcije	236	"	25
London	113	"	—
Napol.	9	"	4
C. k. cekini	—	"	—
Srebro	107	"	—

Luč lepa

Najnovije petrolejske varnostne svetilnice z najboljšo konstruiranim metalnim hranilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), neprepirno najlepša svečava in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilu. Da se ne bi bilo bati konkurence, so cene neslišno nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

- 1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
- 1 kuhinjska, stenska ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
- 1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 najlepše oprave, celo kompletna gld. 2, 2.50, 3.
- 1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfinna gld. 4, 5, 6, 8, 10.
- 1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gld. 1, 1.50, 2.
- 1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
- 1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.50, 2.
- 1 viseča svetilnica za fabrike, delavnice, poslovnice gld. 2, 2.50, 3.50.

Kupci en gros dobijo rabat.

Luč dobra

1 viseča svetilnica za obednice s škripecem, prečna gld. 5, 8.

1 viseča svetilnica za obednice, najfinjša, sorta, bron pozlačen gld. 15, 20, 25.

Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.

- 1 svetilnični zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinjši kr. 15.
- 1 svetilnični zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinjši kr. 45.
- 1 vatel svetilničnega stenja kr. 4, 6, 8.
- 1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
- 1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
- 1 cilindričnanec (branič, da steklo ne poči) kr. 10.
- 1 mehanski cilindričestic kr. 20.
- 1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
- 1 svetilnična čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
- 1 škripec za viseče svetilnice gld. 1.40, 1.80, 2.20.
- 1 steklen cilindar kr. 4, 5, 6.
- 1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
- 1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Luč cena.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dežu izpostavljeni, priporočamo se prav angleški dežni plašč, iz novozbojšanega, ne razdriljivega, nepremočljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpečnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opomniti se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popraviljanju podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrhna suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zaloga
fabrike
GOVIN & SOHN
v Manchesteru.

Bazar Friedman, Wien, Praterstrasse 26.

Pred mrazom je in bo varovala

Zimska obleka.

Zimsko blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Rokovice iz najboljšega angleškega volnenega Buxkinga

- 1 par za gospode kr. 50, 70, 90.
- 1 " " " podložene kr. 70, 90, gl. 1.20.
- 1 " " " dvojne, najfinjšje tambur. gl. 1, 1.20, 1.40.
- 1 " " " gospe kr. 40, 60, 80.
- 1 " " " fino podložene kr. 60, 80, gl. 1.
- 1 " " " dvojne, najfinjšje tambur. kr. 80, gl. 1.20.
- 1 " " " otroke, po velikosti kr. 30, 40, 50.
- 1 " " " podložene kr. 50, 60, 70.

Potni in drugi šali

- 1 šal za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20, 1.50.
- 1 " " " dvakrat tako dolg gl. 1.50, 1.80, 2.
- 1 " " " otroke kr. 40, 60, 80.

Žilni grelci, najbolj vrste.

- 1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 50.
- 1 " " " gospe kr. 25, 35, 45.
- 1 " " " otroke kr. 15, 25.

Zdravilni prsniki iz najčistejše drevesne ali ovčje volne.

Taki varujejo po zimi premrazenja, torej so zelo priporočljivi.

- 1 za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " " najfinjši gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " " gospe gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " " najfinjši gl. 1.80, 2.50.
- 1 " " " otroke kr. 70, 80, gl. 1.
- 1 " " " najfinjši gl. 1.20, 1.50, 1.80.

Zdravilne spodnje hlače.

- 1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " " najfinjšje gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " " gospe gl. 1.20, 1.50, 2.50.

Dolge in kratke zdravilne nogovice iz čiste volne.

- 1 par za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " " " visokih za gospode kr. 70, 80, 90, gl. 1.
- 1 " " " za otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce iz najfinjšje volne, nove šege in lepe, prsa s svilo montirane.

- 1 za gospode gl. 2.50, 3, 3.50.
- 1 za bogato obšitim naprsnikom gl. 4.50, 5.50.

Šlps za gospode in gospe, jako lep.

- 1 velja kr. 20, 35, 45, 65.
- 1 " " " iz svile kr. 50, 60, gl. 1.

Velika izbirtka ovratnic za gospode in gospe

- iz lijonske svile, male, bele gl. 1.
- " " " vezane gl. 1.50.
- " " " velike, raznobarvne gl. 2, 2.50, 3.50.

Trebušni povoji iz ovčje volne.

Eden 60 kr.

Cepice za gospe in deklice.

- Po najnovjši šegi in najlepše.
- 1 za gospe gl. 1.60, 2.50, 3, 3.50.
- 1 " " " deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Prednaznamovano obilno založeno blago se take vrste dobiva edino le pri

Bazar Friedmann, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena zniža.

(294-23)